

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

Νεοφύτου Βάμβα 6, 106 74 Αθήνα, Τ: 2107233221-2, F: 2107233217,
W: www.nchr.gr, E: info@nchr.gr

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

**Κυρία Σοφία Ζαχαράκη
Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού**

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 2025

Αξιότιμη Κυρία Υπουργέ,

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), ως το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας και Εθνικός Θεσμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, έχει ως αποστολή της, μεταξύ άλλων, τη διαρκή παρακολούθηση των θεμάτων που άπτονται της προώθησης και προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, συμπεριλαμβανομένης και της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις του διεθνούς, ευρωπαϊκού και εθνικού δικαίου για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής προς τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας.

Στο πλαίσιο αυτό του θεσμικού της ρόλου αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα ζητήματα που αφορούν την προώθηση της ισότητας σε όλους τομείς,¹ και στον τομέα της έρευνας και της ανώτατης εκπαίδευσης και στην εναρμόνιση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής στην εθνική έννομη τάξη. Η ΕΕΔΑ απευθύνει σταθερά τις Συστάσεις της προς την Πολιτεία, αναγνωρίζοντας ότι η εξισορρόπηση μεταξύ επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων είναι βασικός παράγοντας που συμβάλλει, μεταξύ πολλών άλλων, στην προστασία των οικογενειακών σχέσεων, στην ισότιμη κατανομή των οικιακών και οικογενειακών ευθυνών μεταξύ γυναικών και ανδρών, στην ενίσχυση των γεννήσεων και την στήριξη της οικογένειας και στην ενίσχυση της απασχόλησης. Τα δύο τελευταία συνιστούν μάλιστα τους δύο από τους πέντε άξονες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το Δημογραφικό.

Υπό αυτό το πρίσμα, η ΕΕΔΑ καλωσόρισε τα πρόσφατα θετικά μέτρα που εισήγαγε ο Ν. 4808/2021, ο οποίος ενσωμάτωσε την Οδηγία 2019/1158/ΕΕ για την ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής,² εκφράζοντας ταυτόχρονα την

¹ Έκθεση Αναφοράς της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) για την κατάσταση των Γυναικών στην Ελλάδα, Μάρτιος 2024.

² Παρατηρήσεις της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Για την Προστασία της Εργασίας - Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας» - Κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας - Κύρωση της Σύμβασης 187 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην

ανησυχία της για την ουσιαστική και αποτελεσματική εφαρμογή τους. Βασικό κριτήριο για την απόλαυση των δικαιωμάτων αυτών στην πράξη είναι η οριζόντια προσαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε να μην αναπαράγονται και να μην προκαλούνται διακρίσεις μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών επαγγελματιών, όσον αφορά τις παροχές προς τους εργαζόμενους γονείς, οι οποίες εμφανίζονται κυρίως με τη μορφή αδειών.

Η ΕΕΔΑ με λύπη της πληροφορείται, ότι παρά τις θετικές εξελίξεις, εξακολουθούν να εφαρμόζονται διακρίσεις σε νομοθετικά μέτρα που αφορούν το ατομικό δικαίωμα κάθε γονέα σε γονική άδεια ανατροφής στην περίπτωση των μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού των ΑΕΙ. Συγκεκριμένα, όπως διαπιστώνει, τυγχάνει μέχρι σήμερα εφαρμογής Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνωμοδότηση 17/2022, Τμήμα Γ'), όπου διατυπώνεται η άποψη ότι το χρονικό διάστημα των εννέα (9) μηνών της άδειας ανατροφής με αποδοχές που χορηγήθηκε σε Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών για την ανατροφή τέκνου του **δεν** συνυπολογίζεται στην τριετή προϋπηρεσία που απαιτείται για την εξέλιξη του ως μέλους ΔΕΠ στην επόμενη βαθμίδα σύμφωνα με τον Ν. 4009/2011 *Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων*.

Πρόκειται για γνώμη που όχι απλά προσκρούει στο περιεχόμενο του άρθρου 21 του Συντάγματος για την προστασία της οικογένειας, του γάμου, της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας, απαξιώνοντας τον θεσμό της ίδιας της οικογένειας, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, αλλά ματαιώνει και τις ίδιες τις δημογραφικές πολιτικές και τα επείγοντα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποτρέψουν την δημογραφική κατάρρευση, την οποία ακριβώς έρχεται να αντιμετωπίσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό. Είναι επομένως πρόδηλο ότι δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και θα πρέπει να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση του ζητήματος από όλα τα ΑΕΙ της χώρας.

Αξίζει να σημειωθεί εδώ, ότι αναστολή καθηκόντων λόγω δημόσιου αξιώματος, όπως για παράδειγμα λόγω εκλογής σε βουλευτική ή υπουργική θέση, δεν διακόπτει τον χρόνο υπηρεσίας, αντίθετα εξακολουθεί να λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας για την μονιμοποίηση ή εξέλιξη των μελών ΔΕΠ σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθρο 56) και τις τον Υπαλληλικό Κώδικα (Ν. 3528/2007).

Κλείνοντας, η ΕΕΔΑ επαναλαμβάνει την πάγια ετοιμότητά της να σταθεί αρωγός στο έργο της Πολιτείας για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την προστασία της ισότητας των φύλων, της καταπολέμησης των διακρίσεων, τονίζοντας ταυτόχρονα, ότι η αποτελεσματική λειτουργία ενός ανεξάρτητου ΕΘΑΔ αποτελεί

δείκτη για την αξιολόγηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Με εκτίμηση και εκ των προτέρων ευχαριστίες για τη θετική σας ανταπόκριση.

Η Πρόεδρος

Μαρία Γαβουνέλη
Καθηγήτρια, Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ

Κοινοποίηση:

- Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κ. Δόμνα-Μαρία Μιχαλίδου
- Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. Νικόλαος Παπαϊωάννου
- Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κ. Ελένη Ράπτη
- Γενικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. Δημήτριος Μπουραντώνης
- Γενική Γραμματέας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Αικατερίνη Πατσογιάννη
- Γενικός Γραμματέας Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής, κ. Κωνσταντίνος Γλούμης – Ατσαλάκης
- Πρυτανικές Αρχές των ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων
- Συμβούλια Διοίκησης των ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων